

TPI PARTAIKOMITEE
REKTOR AJAL
ELIKNU KOMITEE JA
AMETIÜHINGUTE
MAALEKANDJA

TALLINNA
POLÜTEHNIIKA

50 SIDEMED NSVL VENNASVABARIIKIDEGA

Liiduvabariikide teadlaste vaheliste sidemete süvendamise üheks vormiks on tutvumine meie maa arvukate teaduslike uurimisasutuste ja kõrgemate koolide teaduslike uurimistöödega. Sel eesmärgil komplekteerib TPI raamatukogu teaduslike tööde kogumikke, monograafiaid, konverentside materjale, kõrgemate õppeasutuste toimetisi, dissertatsioonide autoreferate jm.

Nimetatud väljaannete müretsemiseks kasutab raamatukogu mitmesuguseid komplekteerimise teid: kirjandust tellitakse vennasvabariikide kirjastustelt temaatiliste plaanide alusel, otseselt informatsioonistiititudelt kas ettemaksu või luna teel jne. Kirjandust saadakse ka vahetuse teel, kusjuures käesoleval ajal on raamatukogul NSV Liidu ulatuses 72 vahetuspartnerit, neist 36 on kõrgemate õppeasutuste raamatukogud.

Raamatukogul on tihe side Vene NFSV, Ukraina, Gruusia, Valgevene, Läti ja Leedu õppe- ja teaduslike asutustega. Kirjandust on saadud ka Kasahhi, Kirgiisi, Aserbaidžaanist NSV-st, Jakuudist ja Tšuvašist ANSV-st.

Gorki, Krasnodari, Leningradi, Novotšerkasski, Vladimiri, Lvovi, Riia, Kaunase poliitiliste instituutide poolt väljaantud teaduslike tööde kogumikud on komplekteeritud enam-vähem täielikult. Näiteks võib lugeja raamatukogus tutvuda Leningradi Poliitilise Instituudi teadlaste töödega 1936. aastast alates kuni käesoleva ajani. Novotšerkasski Poliitilise Instituudi teadlaste tööde kogumikud on olemas 1941. aastast ja Lvovi Poliitilise Instituudi «Teataja» 1964. aastast kuni käesoleva ajani.

Tihe kontakt on V. I. Uijanovi-Lenini nimelise Kaasani

Riikliku Ülikooli raamatukoguga, mida omal ajal üliõpilasena kasutas V. I. Lenin, samuti Läti ja Lvovi Riikliku Ülikooliga. Teaduste akadeemiade loikes on raamatukogus rohkearvuliselt esindatud NSVL TA, Ukraina TA, Gruusia TA Matemaatika Instituudi ja Arvutuskeskuse, Läti TA Energeetika Instituudi, Usbeki TA Küberneetika Instituudi teadlaste tööd. Tihedad sidemed on ka Läti NSV Automaatika ja Mehaanika Instituudi, Ukraina NSV Elektrodünaamika Instituudi, Dnepropetrovski Mäeinstituudi, Rjazani Raadiotehnika Instituudiga.

Eraldi märkimist vääriavad suhted Siberi ja Kaug-Ida õppe- ja teaduslike asutustega Tomski, Tšeljabinski, Irkutski Habarovski poliitiliste instituutide, Tomski Riikliku Ülikooli ja Tomski Ehitusinstituudi, samuti NSV Liidu TA Siberi osakonna teaduslike tööde kogumikud võimaldavad ülevaadet saada sealsete teadlaste saavutustest. Siberi osakonna Riikliku Avaliku Teaduslik-Tehnilise Raamatukogu väljaandel ilmuvad kirjanduse nimestikud «Biocnika», «Matemaatiliste meetodite kasutamine ökonomikas ja sotsioloogias» jt. on raamatukogus populaarsed.

Meie raamatukogu emalt poolt saadab vennasvabariikidele TPI Toimetisi, instituutide teadlaste monograafiaid ja õppealaseid väljaandeid, samuti mõningaid Eesti NSV kirjastuste väljaandeid.

Oleme veendunud, et sidemed vennasvabariikide ja meie instituudi vahel veelgi süvenevad ja täienevad. Tähtis osa on siin täita raamatukogul eeskätt kirjanduse oskuslikul komplekteerimisel ja lugejatele tutvustamisel.

V. LELUMES

TELEGRAMM MOSKVA

Neil päevil tuli meie instituudile Moskva telegramm, mille sisu on järgmine:
NSV Liidu Kõrgemate Koolide Ametiühingute Keskkomitee otsusel on meie instituut üleliidulisel NSVL 50. aastapäevale pühendatud üliõpilaste töö, heaolu ja puhkuse organiseerimise konkursil saavutanud teise koha. Õnnitleme instituudi Kollektiivi ja soovime edu edaspidiseks. Ametiühingute Keskkomitee esimees T. Januškovskaja

hendaud üliõpilaste töö, heaolu ja puhkuse organiseerimise konkursil saavutanud teise koha. Õnnitleme instituudi Kollektiivi ja soovime edu edaspidiseks. Ametiühingute Keskkomitee esimees T. Januškovskaja

Saadame teele lõpetajaid

Tallinna Polütehnilise Instituudi 1972. a. LÕPETAJATE AKTUS

toimub 26. detsembril algusega kell 16 TPI aulas Ehitajate tee 5.

REKTORI KÄSKKIRI

1.

Vastavalt NSV Liidu Kõrgema ja Keskerihariduse ministri käskkirjale nr. 593/31. juulist 1972. a., on autastatud 1971/72. õppeaasta üleliidulise üliõpilaste teaduslike tööde konkursist osavõtnud TPI üliõpilasi ja nende juhendajaid alljärgnevalt:

A. Medaliga «Parima üliõpilaste teadusliku töö eest»

1. Energeetikateaduskonna üliõpilast **Harri Mere** töö eest «Pooljuhtteadmete jahutamine õhuga». Juhendaja v.-ins. T. Tiikma.
2. Ehitusteaduskonna üliõpilast **Peep Sürjet** töö eest «Muldkoha kihtide paksuse valik teedeehitusel». Juhendaja v.-õp. A. Putk.
3. Kaugõppeteaduskonna üliõpilast **Galina Puhvajat** töö eest «Naistööliste töö organiseerimise uurimine mõningates Tallinna masinaehitustehastes». Juhendaja ENSV MN Riikliku Riianikomitee töö ja töötasu osakonna juhataja **B. Passov**.

B. NSV Liidu Kõrgema ja Keskerihariduse Ministriaukirjaga:

1. Vaneminseneri **Toomas Tiikmat**.
2. Vanemõpetajat **Aksel Putki**.
3. ENSV MN Riikliku Plaani-komitee töö ja töötasu osakonna juhataja **Ber Passovit**.
4. Ohtuse teaduskonna üliõpilast **Ilmar Meremaad** töö eest «Vibrovormimise automaatreuleerimisüsteem». Juhendaja v.-õp. **J. Lootus**.

C. Tänu avaldati alljärgnevatele uurimistööde autoritele:

1. Majandusteaduskonna üliõpilasele **Sergei Semjonovile** töö eest «Inimegurite mõju töövõimele tehases «Eesti Kaabel». Juhendaja dots. **J. Fominõh**.
2. Ehitusteaduskonna üliõpilasele **Priit Mutsile** töö eest «Trossi ristlõike pindade mõjust negatiivse kõverusega rippkatuse tööle». Juhendaja prof. kt. **V. Kulbach** ja asp. **U. Mänd**.

2.

Avaldan kiitust üliõpilaste teaduslike tööde 1971/72. õppeaasta üleliidulisel konkursil autastatud tööde autoritele ja nende juhendajatele ning soovime edu edaspidises teaduslikus tegevuses.

3.

Määrán rahalise preemia rbl. — 45 õpperühma ET-91 üliõpilasele **Peep Sürjele**, TPI rektor

A. AARNA

Eksamiplaanidest

Eksamite sooritamise eotukus sõltub suurel määral eksamiplaanide otstarbekohasest koostamisest. Seetõttu peaksid eksamiplaanid koostamisel tingimata osa võtma kõik õpperühma üliõpilased. Eriti tuleks plaanide koostamisel arvestada õppetöös raskustega edasijõudvate üliõpilaste huve. Põhinõudeks eksamiplaanid koostamisel on vähemalt kolme vaba päeva jätmine iga eksami ette. Erandi sellest nõudest võib mõningatel juhtudel teha ainult esimese eksami korral, kuid siingi tuleks küsimus lahendada järmise ettevaatlikkusega, sest esimese eksami liig varajane sooritamine võib saada komistuskiviks jälle õppetöös mahajäävatele üliõpilastele, kes sessioonielsetel päevadel sooritavad arvestusi. Loomulikult tuleb plaani kokkuseadmisel arvesse võtta iga õppeaine maht ja raskusaste.

Kuna kogemuste puudumise tõttu võib mõõdalaskmisi eksamiplaanide koostamisel esineda just esimese kursuse rühmadel, siis vaatas üldteoreetiliste õppeainete teaduskonna metoodikakomisjon koos keemiateaduskonna metoodikakomisjoni esimehe dots. **H. Vilbokiga** hiljuti läbi kõik esimese kursuse eksamiplaanid.

Esimest korda läheb talvisel sessioonil eksamitule 44 päevase osakonna õpperühma. Üsna üldiseks eksamiplaanide puuduseks võib lugeda liiga suurt vabade päevade arvu pärast viimast eksamit. Nii näiteks nidas õpperühm TR-11 võimatikuks 5-päevast, MM-11 ja MM-12 aga 4-päevast «lisapuhkust» sessiooni lõpus. Ka kolme vaba päeva sessiooni lõpus tuleks luua liigseks luksuseks (LE-11, MÖ-11, MM-17, E-18, TP-11). Kaks vaba päeva pärast eksameid on kaheksal rühmal. Normaalseks tuleks lugeda viimase eksami sooritamist sessiooni eelviimasel või viimasel päeval (28 rühma).

Täiesti lubamatu on eksami tegemine sessiooni esimesel päeval (MM-12, E-13 — NLKP aja-lugu). Liiga varaseks tuleb lugeda ka, arvestades õppeaine mahtu, kõrgema matemaatika eksamit sessiooni neljandal MM-17, E-19, TR-11) või viiendal (AO-17, MÖ-11, MM-18) päeval, samuti kujutava geomeetria ja algebra eksamit kolmandal (LS-11) päeval.

Järgmiste, n.ö. sessioonisireste eksamite osas on mõõdalaskmisi vähem. Napiks jääb võimalda 5-päevane ettevalmistus kõrgema matemaatika eksami ees (MT-11, MM-11, MP-11). Eksamiplaan on küllalt tähtis dokument. Seetõttu tuleks kõik parandused (mis on fagelli muidugi mõõdapärasematud) selles teha nõuetekohaselt (varustatult õppejõu allkirjaga). Lähivaadatud eksamiplaanide esines aga palju mahatõmbamisi jne., mistõttu mõnikord oli isegi võimatu plaanist õiget kuupäeva välja lugeda (AO-11 — kõrgem matemaatika).

On vajalik, et eksamiressiooni tulemuste läbiarutamisel rühmades pööratakse tähelepanu ka eksamiplaanide puudustele, et järgmise sessiooni eel targa olla. Kõige paremini tunnetab plaani häid ja halbu külgi muidugi õpperühma ise. Samuti oleks vaja, et iga õppejõud eksami kuupäevale allkirja andes jälgi eelpool toodud nõuete tähtsust.

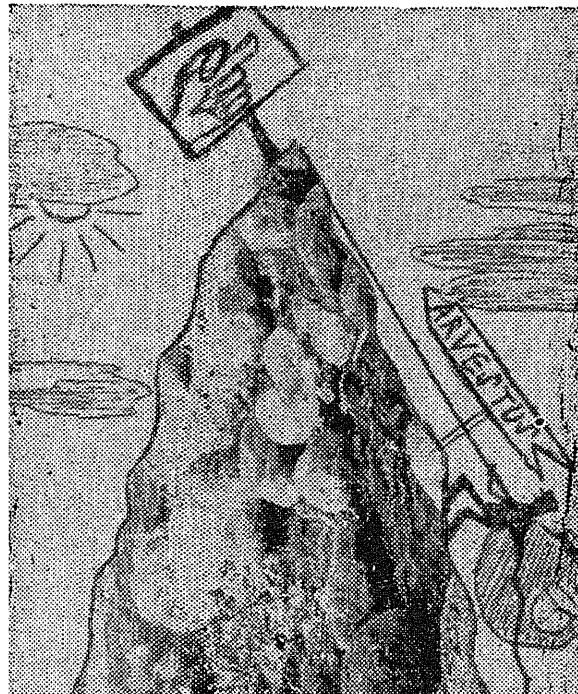
Rohkem abi eksamiplaanide koostamisel peaksid osutama ka rühmajuhendajad ja nende abi. Selleks korra on aga plaanid tehtud nii et tudengirahvale jääb ainult soovida —

HEAD PÕRUMISTI!
Üldteoreetiliste õppeainete teaduskonna metoodikakomisjoni esimees.
E. RUSALEP

SESSILE VASTU,

ja kui julgelt alustada, pole olukord sugugi nii lootusetu, nagu mõni projektivaevast tudeng momentaalselt ette kujutab. Niisiis,

VÕIDUKA LÕPUNI!

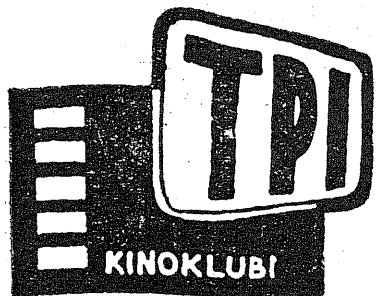
Jätkame uute kateedrijuhatajate tutvustamist.

kes on kes

Vladimir Segerkrantz — autoteede kateedri juhataja. Autoteede kateedri juhatajaks on nüüd valitud dotsendiks k. tehnikakandidaat **Vladimir Segerkrantz**.

Ta on sündinud 1936. a., lõpetanud 1959. a. TPI ehitusteaduskonna autoteede erialal.

1959.—1965. a. töötas ta Autotranspordi ja Maanteedte Ministri teaduskonna süsteemis, algul insenerina, hiljem projekti peainsenerina. 1965. a. astus aspirantuuri autoteede kateedri juurde. Kaitstes 1968. a. väitekirja, mis käsitles sootvede projektimist. Pärast aspirantuuri lõpetamist asus assistendina tööle ehituse ökonomika ja organiseerimise kateedris. Alates 1970. a. dotrendi k.t. 1971/72. 6.-a. viibis Soomes 10-kuulisel teaduslikul komanderingul. NLKP liige.

UKRAINA FILMID

Ukraina filmikunst on NSV Liidus üks vanimaid ja saavutusrikkamaid. Filme tehti juba enne revolutsiooni, kuid sageli tühi ja sisutuid. Sama tasemel olid ka Moskvas Odesasse põgenenud Haritonovi poolt 1913—1919. a. valmistatud filmid. Tollest ajast pakuvad mõnemat huvi Sahnenko poolt 1911—1912 vändatud filmid ukraina kuulsamate näitlejate osavõtul, samuti V-rjagini film «Bogdan Hmelniitski» (1912). Ukraina filmikunsti esimehe sammud on seotud Ukraina Kinokomitee tegevusega (1911, Harkov). Tehti kroonika- ja agitfilme: «Rahu hertsikutele — sõda lossidele», «Kõulake vennod!», «Punane täht», «Punacrmeelne kes on su vaenlane?». Need filmid selotasid raatajatele partei poliitiliste loomunite sisu, tutvustasid revolutsiooni eesmärke.

Mängufilme hakati valmistama 1922. aastal. Ajavahemikul 1922—1925 valmis 40 filmi, enamik neist vene kineastide abiga. Lavastati ukraina kirjandusklassikat, kujutati kodusõda, revolutsiooni. Parimad saavutused ongi seotud kahe viimasega, huvipakkumata filmid olid: «Kaks päeva» (Stabovoi) ja «Õine voorimees» (Tasin).

Süis tuli Aleksander Dovženko. Ukraina mängufilmi sünd ja areng on seotud tema nimega. Oma filmidega «Arsenal», «Maa», «Aerograd», «Ivan» tõusis Dovženko nõukogude filmikunsti esimeste nimede hulka, Eisensteini ja Pudovkini kõrval. Tema stiilile on omane sügav poliitilisus, filosoofiline mõtlemine, samuti ukraina folkloori kasutamine, selle muutmine sümboliteks. Sennaariumid oma filmidele kirjutas ta ise ja sellest tulenes nende vaba kompositsioon, jennaalne rütmika. Dovženko filmid puudutasid kaasaja probleeme — kodusõda, revolutsiooni, külla kollektiviseerimist. Ka teised kineastid löid filme kaasaja teemadel. Nimetagu Põrjevi poolt Kieveis lavastatud kinokomöödiaid «Traktoristid» ja «Rikas pruut», mis rahva hulgas saavutasid suure populaarsuse.

Filme loodi veel põhiliselt revolutsioonist, kodusõjast ja rahva varasemast vabandusvõitlusest. Nende hulgas võib nimetada nõukogude kolmekümneendate aastate parimat ajaloolist filmi «Bogdan Hmelniitski» (Savtšenko).

Suure Isamaasõja ajal töötasid ukraina kineastid evakuatsioonis Ašhabadis. A. Dovženko oli rindekorrespondent ning löi kaks suurepärase dokumentaalfilmi «Võitlus meie Nõukogud Ukrainas» ja «Võit parema kalda Ukrainas».

Pärast sõda toimub ukraina kinokunsti tagasimine — filmid on plakatlikud, otseütlevad. Sellest perioodist võiks nimetada parematena Alovoi ja Naumovi «Ärevat noorust» (1954); Savtšenko, Mironovi ja Hutsijevi «Kevadet jõetähtsel tänaval» (1956), Hutsijevi «Kahte Fjodorit», Gabai «Rohelise furjoooni» ja veel mõningaid.

Pööre paremuse poole, mis tõstis ukraina mängufilmi NSV Liidu esimeste hulka, toimus 1964. aastal, kui Sergei Parad-

Õpime raamatukogus

Eksamissessiooni ajal võite alates 18. 12. 72. kuni 27. 01. 73. kaksteist tundi järjest raamatukogus õppida.

Teadusliku kirjanduse osakonna (Ehitajate tee 5) lugemissaal koos käsikoguga (laenutuspunktid nr. 2 ja 3, tel. 537-337) on teie käsutuses esmaspäevast reedeni 10.00—22.00, laupäeval 10.00—17.00.

Kui soovite teadusliku kirjanduse osakonna hoidlakogus (laenutuspunkt nr. 1, tel. 537-355) asuvaid raamatuid või ajakirju laenutada, saate seda teha esmaspäevast reedeni 10.00—16.45.

Tööpäevadel ei saa pärast 16.45 enam hoidlakogu kasutada. Laupäeval ja pühapäeval on hoidlakogu suletud.

Teised lugemissaalid on avatud endistel aegadel:

- 1) majandusteaduskonna lugemissaal (Kalinini 101, tuba 403, tel. 746-73) on avatud esmaspäevast reedeni 10.00—17.00.
- 2) ühiselamu nr. 2 lugemissaal (Akadeemia tee 7, tel. 537-358) on avatud esmaspäevast reedeni 14.30—21.30, pühapäeval 10.00—17.00.

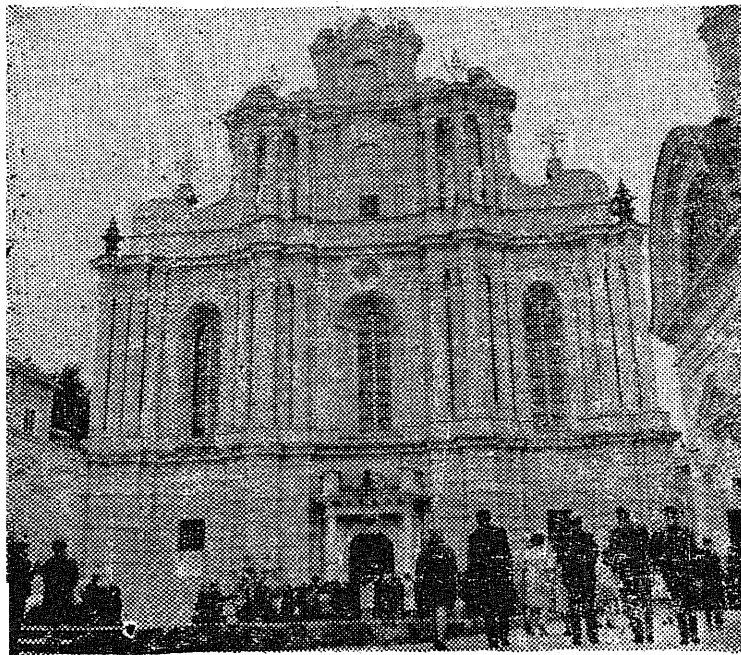
Kasutage soodsat võimalust valmistuda eksamiteks raamatukogu uues, valguseküllases hoones.

OOTAME TEID!

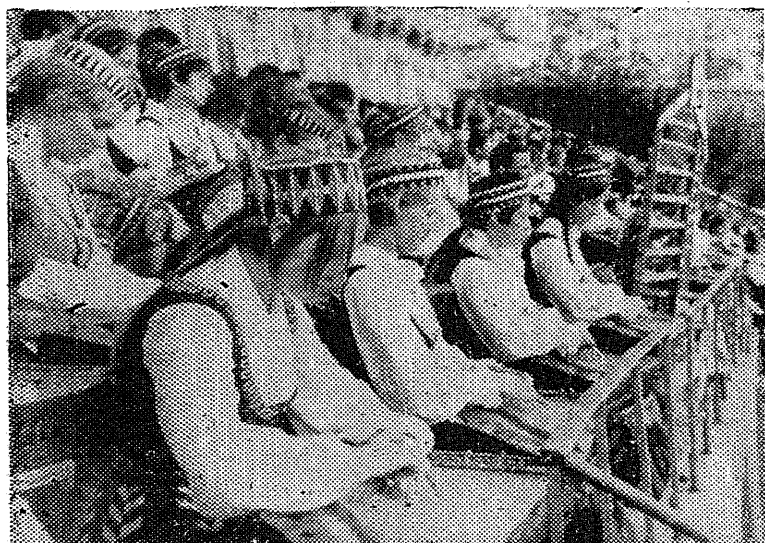
TPI raamatukogu teadusliku kirjanduse osakond

Žanov laskis välja filmi «Urustatud esivanemate varjud». Kotsjubinski samanimelise romaani põhjal tehtud film saavutas kiiresti ülemaailmse tunnustuse ja on saanud üle viiekümne auhinna. «Unustatud esivanemate varjudele» kirjutasid Juri Iljenko «Musta märgiga valge lind»,

Leonid Ossõka «Kivirist», Raševjevi «Bumbaraš», Juri Iljenko «Jaon õhku» ja «Kõigi kiuste». NSV Liidu ühel tugevaimal mängufilmide stuudiole lisaks osub Kieveis ka tugevaim populaarteaduslike filmide stuudio. «Loomade keel» ja «Kas loomad mõtleavad» on pärit seal. I. JUNG

Õppeasutuse esimese rektori Skarga nimeline õu. Üks ülikooli üheksast siseõuest, mis kõik kannavad teadusetemplit kuulsaks teinud meeste nimesid (maalikunstnik Smuglevičius, ajaloolane Lelewell jt.) Skarga õu on saanud pidulike sündmuste tunnustajaks — siin võetakse õppeaasta algul vastu uusi tudengeid, siit saadetakse kevadel teele lõpetajaid. Kena traditsioon. Ja teklid (punased, rohelise-valge paelaga) antakse siin sügisel pidulikult üle. Tõsi, nende kandmine ei paistnud Leedus nii suure au sees olevat kui meil.

Ülikooli rahvakunstiansambel. Hea mainega. Mitmete ülevaatuste laureaat. Pakub üht võimalust üliõpilasele vaba aja täitmiseks. Komsomolikomitee sekretär Jonas Bagdonas räägib, et võimalusi on muidki: tugevalt on jalul interklubi, kes korraldab iga aasta maipühade ajal sõrrusnädala; tegutsevad žurnalistide, matkajate ja kodu-uurijate klubid. Sporti hinnatakse, nagu igal pool.

Ehitusmalev on Leedus olemas. Mullu suvel kuulus sellesse 2300 liiget, põhiliselt töötavad malevas I—II kursuse tudengid, kellele selleks ka takistusi ei tehta. Pigem vastupidit, soodustusi — nii on esimeste kursuste žurnalistide suvine praktika toodud õppiarsta sisse, mis küll õppeprogrammi tihendab, aga suve see-eest vabaks teeb.

VANAS JA AUVÄÄRSES

Ütlemine «oma silm on kuningas» viis mind novembrikuu hakul Vilniusse. Pole vist vale öelda, et külaoliale jääb külastatavast paigast alati miski kas esimerel he kel meelde või meenub miski väga iseloomulik. Vilniuse Vincas Kapsuka nimelises Riiklikus Ülikoolis andsid mulle heal tasemel fotod. Terved fotonäitused ülikooli koridorides, väga mitmekesistel teemadel. Autoriteks üliõpilased, enamasti II—III kursuse žurnalistid. Mõneti rabavgi oli vaadata, kuidas näiteks fotonäitus töölaupäevakute teemal oli lahendatud nn. emotsionaalses vormis, nii, et üks puukändu tariva inimese kuutamine fotol võis anda elamuse. Väljapandud fotode taga, nagu jutuaamisest asjaosalistega selgus, on järgmine sisu: fotokabinet teeb ülikoolis suurepärase tööd, kabineti juhataja on hea pedagoog, kel kadestamisväärne omadus õpilasi «nakatada»; žurnalistikaüliõpilastel kohustuslikud fotoreportaazid, mida peetakse siiski enamaks kui kohustuslikeks; head traditsioonid rahvusvahelistelt fotonäitustelt aratoodud auhindade näol. Kuna fotode tegemine Vilniusest nõnda meelde jäi, sai üliõpilasele toimetusestki pilte kaasa küsitud — need, tõsi küll, on päris tavalised pildid ega saa neid võrrelda näitustel väljapanudutega. Aga nagu pildid ikka, inspireerisid nad endi juurde piisut sõnu tegema.

Güdid sain ülikooliga tutvumiseks üliõpilasele «Tarybinis Studentas» («Nõukogude Üliõpilane») toimetusest. Toimetajaametit peab mõni aasta tagasi ülikooli filoloogiosakonna lõpetanud Algis Kusta, tema «põrem käsi» on Juozas Mažeikis, kes teeb ise pilte, kirjutab ise, ja lisaks ametikohale on mõmendil veel viienda kursuse žurnalistikatudeng.

Materjalipõua all ei paistnud «Tarybinis Studentas» kannatavat. Oleks ka imelik, kui see nii oleks — majas palju žurnalistikaõppijaid, kes lehetöid mitte ainult ei taha teha, vaid ka peavad tegema. Esimestel kursustel ongi kohustuslik praktika ülikoolilehe juures, mille jooksul iga tudeng peab lehele tooma vähemalt 6 uudist. (Informatsioon! mille kättesaamine teeb meie «TP»-s ikka raskusi!)

Arvude ja faktide keel olevat lihtne ja arusaadav. Niisiis:

Vilniuse Riiklik Ülikool. Aastast 1955 kannab leedu revolutsionääri Vincas Kapsukase nime.

11 teaduskonda. Tänavu sügisel võeti päevasse osakonda

1600. üldse ülikooli 2810 uut tudengit.

Asetamise aasta: 1579. Seega Nõukogude Liidu vanim kõrgem õppeasutus aastal 1979 ülikooli 400. aastapäev.

Leedus üldse — 58 tuhat üliõpilast. 12 kõrgemat kooli.

Ülikooli peahoone. Juhatab sisse terve hoonete ansambli, mis püüab aegade ja erinevate aegade jooksul valmis ehitatud. Puutreppi mööda jõuab peakoridori ja raamatukogu tuajeesse. «Aga meile see meeldib, et maja on nii vana,» ütleb žurnalistika kateedri õppejõud Victoras Zeimantis, «— aegade hõngu on tunda.»

Peahoone lähedal valvab kivist Donelaitis, kes tegi põhja leedu kirjandusele oma poeemiga «Aastaajad». Vilniuse kesklinnas, Lenini tänava äärsel haljasalal on kivisse tahatud teine leedu maale kujutaja — Zemaite, ehk, nagu teda hellitavalt nimetatakse — vanaemake Zemaite.

Aeg läheb, ja ülikool oma 11 teaduskonnaga ei mahu enam iidsetesse hoonetesse ära. Kerkitab üliõpilasiinnake uues elamurajoonis Antakalnis, kus ülikoolihoonete kõrval tulevad ruumid ka Vilniuse teistele kõrgematele koolidele.

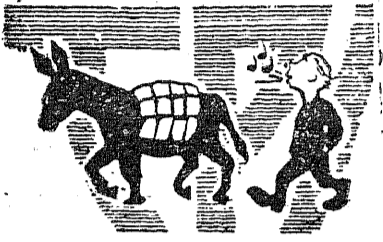
H. OK.

Fotod: J. MAŽEIKIS

Teede ehituse ja geodeesia alal

15. ja 16. detsembril peeti TPI aulas autoteede ja geodeesia alal vabariiklikku konverentsi. Kahes sektioonis kuulati kahe päeva jooksul 26 ettekannet. Teederektsioonis oli ettekannete põhitsemaks teede projekteerimine, silmas pidades liiklust; geodeesia-sektioonis käsitleti geodeesia seost teedeehitusega. Sõna võtsid TPI autoteede kateedri õppeõud V. Segerbrantz (kateedri juhataja), dots. H. Mä-

gi, dots. R. Lutsar, v.-õp. A. Talts, assist. V. Mespak, van. teaduslik töötaja I. Pihlak jt. Külalisesinejaid oli Novobirski Geodeesia Teadusliku Uurimise Instituudist, Moskva Raudteetranspordi Instituudist, Kiievi Autoteede Instituudist, Jerevani Polütehnilisest Instituudist, Läti Põllumajanduse Akadeemiast ja Vilniuse Ehitusinseneride Instituudist.

TEEME MATKAPLAANE

TPI matkaklubi ettevõtmisel toimub eeloleval talvel üsna mitmeid matkalaagreid ja sportlikke matku. Talvisel vahetajal viiakse nädaa jooksul (29.01—4.02) Lõuna-Eestis läbi V Balti kõrgemate koolide turiaad enam kui 100 matkahuvilise osavõtul. Päeval korraldatakse suusamatku ümbruskonna küngastele ja orgudesse, õhtuti aga vahetatakse matkamuljeid ja -kogemusi, näidatakse ja vaadatakse matkafilme, diaposiitive, tantsitakse... Võib arvata, et turiaadi lõpu-karnevalil lõikab iga laagrist osavõtnud «pikas» mõne sõna läti ja leedu keelt, aga meie küalised Riias, Kaunasest ja Vilniusest saavad ehk jupikese eesti keelt suhu. Süvendatakse matkasõprust lätlastest ja leedulastest üliõpilasmatkajatega, peetakse ühiseid plaane TRÜ, EPA ja TPedI rännuhimuliste tudengitega. See saab üks vah-

va puhkusepäeval olema! Märtsis, kui päike ka Koola poolsaare lumiste mägede kohal kõrgemalt käib, suunduvad TPI matkajad sennakanti suusamatkale. Toimub TPI suusamatkaskool Koolas, millest kutsume osa võtma igahh, kes vahva looduse ja uute paikade nägemisest rõõmu tahab tunda. Koolasse sõidab TPI-st 4—6 gruppi, igahhes 10—12 matkajat. Vastavalt grupi liikmete matkakoostele ettevalmistusele moodustatud grupid läbivad erineva raskuse ja pikkusega marsruudid, kusjuures matkade jooksul tegutsetakse kooskõlas teiste TPI gruppidega. Matkadele kuulub aega sõltuvalt raskuskategooriast kaks kuni kolm nädalat ja raha üliõpilastel 45—50 rubla. Nii neile, kes soovivad Koolasse meie talimatkastule sõita, kuid kellel puuduvad suusamatkade kogemused, kui ka teistele matkamisest huvitatui-

dots. Värđi Reiman tehnikadoktoriks

27. novembril kaitses Tööpu-naipuu ordeniga Leningradi Ehitusinstituudi Teadusliku Nõukogu ees doktoriväitekirja Tallinna Polütehnilise Instituudi ehitustehnologia kateedri dotsent Värđi Antsu p. Reiman. Tema väitekirjas «Luoi-liiv-segude kivinemise teaduspärasuste maalemaailine modelleerimine» on üldistatud autoklaavsete betoonide kivinemisnähte aastepikkuse uurimistöö tulemused. Ametlike oponentidena väitekirja kaitsmisel esinesid Vene NFSV teeneline teadlane tehnikadoktor prof. A. Satalkin ja tehnikadoktorid prof. I. Zeporožets ning prof. O. Kuntsevitš. Juhtiva ettevõtte oponenteeris tööd Riia Polütehnilise Instituudi betoonimehaanika probleemlaboratoorium. Nii oponentide poolt kui ka töö kohta avaldatud kirjajätk arvamustega ja kohapealsete sõnavõttudega anti väitekirjale kõrge hinnang. Teaduslik Nõukogu otsustas dotsent Värđi Reimani le omistada tehnikadoktori teadusliku kraadi. Värđi Reiman (s. 1927. a.) on

Tallinna 10. (Nõmme) Keskkooli kasvandik. Teadusliku uurimistööga alustas juba üliõpilaspölvets TPI-s, mille lõpetas ehitusinsenerina 1951. aastal. Asunud tööle ENSV TA Ehituse ja Ehitusmaterjalide Instituuti, lülitus V. Reiman meie vabariigi ehitusmaterjalide tööstusele aktuaalsesse luoi-liiv- ja põlevkivituhk-betoonide uurimisse ning kujuneb betoonitehnologia silmapaistvaks eriteadlaseks. 1958. a. kaitses kandididiväitekirja 1963. a. valiti TPI ehitustehnologia kateedri dotsendiks. Pedagoogiline töö kõrval jätkunud uurimistegevuse tulemusena TPI-s, ENSV Ehituskomitee Ehituse TU Instituudis ja Silikaatbetooni Instituudis on dotsent V. Reimani juhendamisel välja kujunenud viljakas uurijate koolkond kellest viis noort teadlast on jõudnud tehnikakandidaadi kraadini. Suurt tähepanu on V. Reiman pööranud uurimistulemuste rakendamisele tootmisse. Sellesuunalis saavutus on hinnatud 1964. a. NSVL Rahvamajandussaavutus-

te Näituse medaliga ja 1965. a. Nõukogude Eesti preemiaga. Viimastel aastatel juhib dots. V. Reiman Ehituse TU Instituudis töid, mis on suunatud põlevkivituhk-liivbetoonist detailide tootmisele ja juurutamisele Narva Ehitusmaterjalide Kombinadis. Asjakaitstud doktoriväitekirjas on dots. Värđi Reimani poolt eritatud teoreetilised alused, mis võimaldasi tal üldistada silikaatbetoonide kivinemisprotsessi senist uurimistöö tulemusi, ja välja töötatud matemaatiline mudel selle protsessi kirjeldamiseks. Mudel on kasutatav etteantud tugevusega luoi-liivbetooni ökonoomse koostise ja autoklaavimise režiimi määramiseks. Töös esitatud meetodika avab uusi võimalusi luoi-liivbetoonide tehnoloogia edasisele täiustamisele ning on laiendatav ka teistele analoogilistele materjalidele.

H. REMMA,
ehitustehnoloogia kateedri juhataja

le organiseeritakse talvisel vahetajal 6 päeva kestvad I raskuskategooria suusamatkad Nelijärve ümbruses. Seal harjutatakse talvetelgi püstitamist, proovitakse väidõõmise mõnusi (ahi annab telki piisavalt soojust), tutvutakse tulevaste matkakaaslastega Koola-matkal. Ka varustusele on selline kontrollmatk heaks eksamiiks. Kuidas ja kellelt Ba'ti tudengite turiaadi, Koola-matkade ja teiste matkakoostele ettevalmistamiseks teie informatsiooni saada? Teie küsimustele vastavaid ja annavad välja avalduse blan-

lette osavõtuks Koola ja Nelijärve suusamatkadest A. Kilk (IX-224), A. Annus (IX-202), I. Leinuste (TPI rasmatukogu), A. Olli (IV-315), samuti TPI spordiklubi (2. ühiselamu tuba 116). Avaldused osavõtuks nii Koola ja Nelijärve matkadest kui ka Balti üliõpilasmatkajate turiaadist tuua nmetatud TPI matkaklubi aktivistidele või TPI spordiklubisse hiljemalt 5. jaanuariks 1973. a. Suvised matkaplaani on enetm'kus alles küpsemisjärgus. Ent üheks meeldivaks võimaks «tipikatele» tutvuda IV-

V raskuskategooria algsmatka korras Lähspolaar-Uraa iga osavõtt suvisest jalgsimatkatate turiaadist selles rajoonis. Matkad toimuvad juulikuus tuusikutel alusel osamaksumu umbes 65 rubla. Turiaadist osavõtta soovijail on vajalik saada vähemalt III ka. jalgsimatkatade kogemusi. Avaldused esitada hiljemalt 25. detsembriks k. a. üliõpilaste nimetatud TPI matkaklubi aktivistidele. Julget pealehakkamist matkaplaani teemisel! ALEKSANDER KILK, TPI matkaklubi esimees

Võistlustöö

«Maailmarändurid»

saanud midagi. Ei, ikka said. Said poisse vaadata, kes kaevu kõrval elurõõmsalt leiba — piima — moosi neelasid. Kardina tagant paistsid vahetevahel kaks paari puurivaid, vallatuid ilusaid silmi. Ja vilksatas naeru täis imekaunis nägu. Huvitav, kas nad on juba kuusteist täis...?

Fauna esindajad põgenesid hirmuga kohutava kisa eest. Ei, rändurid ei kartnud. Nad lihtsalt laulsid. Nagu vanasti «PIKO»-s. Kaks rasket kotti kõikusid pika teiba keskel, mis oli mõlemast kotist raskem. Malevasuvi ootas. Kotid on olnud ja õlal ja pea peal ja selja tnga. Tühja kah! O sime küüni. Oieks dopingut, küll me siis jätkaksime. Pole.

Rändurid jõudsid küülni, ja lad põvedeni märjad. Keegi rohi-eb sees. Vist mõni näikese-kuumust täis kehaga killeplika eksis siin ära pärast pikka-pikka mõtlemist, mõne vahva montorraturiga, kel rajooni mülitsemehed parimaid sõbraid on. Jäime vist hiljaks. Mõlemas aspektis. Aga... kui... ta... on... üksinda? Vastame! Kohe!

Üks suur kolhoosi pull, vist mitmekümne väkse pulli isa, künnab vihaselt kobjaga mulda. Tont teab, mis paanid tal meile suhtes on. Kaome. Oudne. Ule okasraadi. Jooksuga. Ärkame. Särk ja püksid on okkad, putukaid ja muud rämpsusid täis. Ketsid lähimärjad. Ise nagu paestilasesed, kätterätt üle pea. Teen paar pitti. Endast kah. Lähkume. Lõunaks oleme platsis. Jõudsite ometi.

«AQUA VITAE»

Õnn kaasa lõpetajatele!

INGLISE-RAKSA-VEENE-EESTI ARVUTUSTEHNIKA JA INFORMATSIONITÖÖTUSE TERMINID. Tallinn, 1972, 500 eks., 52 lk., 16 kop. Ehitusmehaanika ülesanded. Tallinn, 1972, 500 eks., 200 lk., 40 kop. Судовые силовые установки VI. TPI Toimetis Nr. 320. Tallinn, 1972, 350 eks., 56 lk., 28 kop. Труды экономического факультета X. TPI Toimetis Nr. 327. Tallinn, 1972, 350 eks., 56 lk., 18 kop.

Исследования экономического факультета IX. TPI Toimetis Nr. 326. Tallinn, 1972, 350 eks., 80 lk., 40 kop. Сборник статей по санитарной технике VIII. TPI Toimetis Nr. 330. Tallinn, 1972, 350 eks., 76 lk., 38 kop. Сборник статей по химии и химической технологии XXX. TPI Toimetis Nr. 323. Tallinn, 1972, 350 eks., 144 lk., 73 kop.

sport

Sulgball

TPI sulgpallisektsoon korraldab 21.—23. detsembril X lihtseseid võistlusi, millest võtavad osa Leningradi, Gorki, Kiievi, Harkovi, Odessa, Riia ja TRÜ ning TPedI tugevamad üliõpilaspölvetsed.

See traditsiooniline turniir on meie tähtsaim sulgpallivõistlus käesoleval aastal.

Rühm KA-31 avab kaastunnet Andresele ISA surma puhul.

Группа TP-37 выражает глубокое соболезнование Евгению Врховскому в связи со смертью его ОТЦА.

Vastutav toimetaja V. PAROL

«Таллинский политехник». Орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЗ и профкома Таллинского политехнического института.

Trükikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk t. 40/42.

Hind 2 kop.

MB-10589

Tellimise nr. 2898

Toimetuse aadress: Tallinn, Ehitajate tee 5. TPI, korpus 5, tuba 410. Tel. 532-723.